

Januari 2010 Arbo- en Milieudienst

Het verpakken en verzenden van infectueuze stoffen, genetisch gemodificeerde micro-organismen en diagnostische monsters.

Toelichting

Het ter verzending verpakken van infectueuze en genetisch gemodificeerde micro-organismen en diagnostische monsters dient te geschieden overeenkomstig de wettelijke voorschriften opgenomen in het ADR, de Europese overeenkomst met betrekking tot het internationaal vervoer van goederen over de weg. Met deze regeling voldoet het UMC St Radboud aan de wettelijke eisen inzake het verzenden van infectueuze stoffen, genetisch gemodificeerde micro-organismen en diagnostische monsters. In de regeling zijn de diverse transportmogelijkheden uitgewerkt.

INDELING

Het ADR kent de klasse 6.2 infectueuze stoffen. De stoffen van deze klasse zijn als volgt onderverdeeld:

1. UN 2814, infectueuze stoffen, gevaarlijk voor mensen
2. UN 2900, infectueuze stoffen, alleen gevaarlijk voor dieren
3. UN 3291, ziekenhuisafval
4. **UN 3373, diagnostische monsters**

Categorie B:

Een infectueuze stof die niet voldoet aan de criteria voor indeling in categorie A. Infectueuze stoffen van categorie B moeten worden ingedeeld in UN 3373, "Biologische stof categorie B" of "Biological Substance, Category B".

T.b.v. luchttransport (IATA-DGR) "Biologisch materiaal categorie B" of "Biological Substance, Category B"

Er is een uitzondering voor culturen die voor de opzettelijke vermeerdering van ziekte verwerkers zijn bedoeld. Deze culturen/kweken dienen al naar gelang de situatie in UN nummer 2814 of 2900 te worden ingedeeld.

Diagnostische monsters, UN 3373 dienen voor het transport *over de weg* conform verpakkingsinstructie P650 te worden verpakt. Hierin is het volgende bepaald:

1. De verpakking moet van een goede kwaliteit zijn, sterk genoeg om de schokken en belastingen die normalerwijze tijdens het vervoer worden ondervonden te doorstaan.
2. De verpakking moet uit drie bestanddelen bestaan:
  - a. een primaire houder
  - b. een secundaire houder en
  - c. een buitenverpakking
3. Primaire houders moeten op zodanige wijze in secundaire verpakkingen zijn verpakt dat zij onder normale vervoersomstandigheden niet kunnen breken of worden doorboord. Secundaire verpakkingen moeten met opvulmateriaal in buiten verpakkingen worden vastgezet.
4. UN 3373 duidelijk leesbaar in ruit op buitenverpakking. Letters en cijfers ten minste 6 mm.

5. De volledige verpakking moet in staat zijn een valproef van 1,2 m te doorstaan. De kleinste buitenafmeting van de buitenverpakking mag niet minder zijn dan 100 mm.

6. Voor vloeistoffen:

- a. moet(en) de primaire houders(s) vloeistof dicht zijn,
- b. moet de secundaire verpakking vloeistofdicht zijn
- c. indien meerdere breekbare primaire houders in een enkele secundaire worden geplaatst dan moeten deze afzonderlijk omwikkeld of gescheiden worden, zodat onderlinge aanraking is uitgesloten.
- d. Tussen primaire houder(s) en de secundaire verpakking moet voldoende absorberend materiaal worden geplaatst om de gehele inhoud van de primaire houder(s) te absorberen.
- e. De primaire houder of de secundaire verpakking moet in staat zijn een inwendige druk van 95 kPa zonder lekkage te doorstaan.

7. Voor vaste stoffen:

- a. Moet(en) de primaire houder(s) stofdicht zijn
- b. Moet de secundaire verpakking stofdicht zijn
- c. indien meerdere breekbare primaire houders in een enkele secundaire worden geplaatst dan moeten deze afzonderlijk omwikkeld of gescheiden worden, zodat onderlinge aanraking is uitgesloten.

8. Sterk gekoelde of bevroren monsters: ijs, droogijs en vloeibare stikstof

Ijs of droogijs moet worden geplaatst buiten de secundaire verpakkingen of in de buitenverpakking of oververpakking. Om de secundaire verpakkingen in de oorspronkelijke positie te houden nadat het (droog)ijs is verdwenen, moet voor inwendige ondersteuning worden gezorgd. Indien droogijs wordt gebruikt moet de verpakking zodanig worden ontworpen en geconstrueerd dat het kooldioxidegas vrijelijk kan uitstromen om drukopbouw te verhinderen. De verpakking moet worden gemerkt met het opschrift UN 1845 carbondioxide (solid) dry-ice of kooldioxide (vast) of droogijs en worden voorzien van een label met de hoeveelheid droogijs.

Verder moet de verpakking zodanig zijn geconstrueerd dat er geen drukopbouw kan plaatsvinden in de verpakking. Ook de primaire en secundaire verpakking moet de lage Januari 2010 temperatuur kunnen doorstaan.

Bij transport over de weg hoeft geen extra etiket te worden geplaatst. Bij transport door de lucht dient het etiket voor de klasse 9 te worden geplaatst.

De primaire houder en de secundaire verpakking moeten hun goede staat behouden bij zowel de temperatuur van het gebruikte koelmiddel als de temperaturen en drukken die het gevolg kunnen zijn van het wegvallen van de koeling.

9. Leveranciers van verpakkingen dienen duidelijke instructies aangaande het vullen en sluiten van de colli te leveren.

Extra eisen bij verzending diagnostische monsters als briefpost

De verpakking moet door TPG post zijn toegelaten. Dit moet op de buitenzijde van de verpakking zijn vermeld. Tevens moet de tekst “diagnostisch monster” of “diagnostic specimen” goed leesbaar zijn aangebracht.

Luchtvervoer.

Het versturen van risicovolle stoffen en biologische agentia (infectieus voor mens of dier) door de lucht is gebonden aan strenge internationale richtlijnen (IATA). De betreffende richtlijnen zijn zeer complex. Er is onder andere bepaald dat men als afzender alleen stoffen mag aanbieden als men in het bezit is van een zogenaamde A-erkenning. Indien men niet in het bezit is van een A-erkenning, kan men toch gevaarlijke stoffen per vliegtuig versturen door gebruik te maken van een bedrijf met een E-erkenning. Bedrijven met een E-erkenning kunnen in plaats van een particulier, instelling of rechtspersoon als afzender optreden, waarbij ze de volledige publiekrechtelijke verantwoordelijkheden overnemen.

Uitzondering erkenningen.

Er is één uitzondering: voor het versturen van **categorie B infectieuze stoffen (UN 3373)** is een A- of E-erkenninghouderschap niet nodig, mits deze stoffen volledig zijn verpakt volgens

de verpakkingeninstructie (P(I)650) en van documenten zijn voorzien, zoals beschreven in het ADR/ICAO. Wanneer de materialen volgens deze verpakkingeninstructie zijn verpakt zijn de zendingen niet onderworpen aan andere voorschriften uit weg- of luchtvaartvoorschriften. Voor stoffen geclassificeerd als UN 3373 is dus geen **Shippers Declaration** nodig en ook geen **A- of E-erkenninghouder**. Verder mogen diagnostische monsters die hieronder vallen volgens de aanwijzingen van TNT Post internationaal per post worden verstuurd.